

Regelbunden tillsyn i Ringarums skola

Förskoleklass

Grundskola, årskurs 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Valdemarsviks kommun och besökt Ringarums skola den 16 september 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 22 april 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Ringarums skola, dels den information som samlats in under besöket. I Ringarums skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Ringarums skola

Skolan/verksamheten	Antal elever
Förskoleklass	13
Grundskola	77

Källa: Uppgifter från skolan 2008-10-16

Ringarums skola ligger i samhället Ringarum ca 20 kilometer norr om kommunens centralort Valdemarsvik. I samhället finns såväl flerfamiljshus som villor. Förutom från Ringarum kommer många elever till skolan med skolskjuts från den omkringliggande landsbygden. Endast enstaka elever har utländsk bakgrund. Det finns ett kommunalt bibliotek inrymt i skolans lokaler.

Personalen är organiserad i två arbetslag. Det ena arbetslaget arbetar inom förskoleklassen och grundskolans årskurs 1–3 medan det andra arbetar inom grundskolans årskurs 4–6.

Utöver verksamheterna förskoleklass och grundskola finns på skolan även skolbarnsomsorg. Skolbarnsomsorgen inspekteras endast på kommunnivå och behandlas således inte i denna rapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Ringarums skola					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.	.

Källa:

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5, Ringarums skola

	År			
	2005	2006	2007	2008
Andel (%) elever som uppnått kravnivån på de nationella proven:				
Engelska	83	61	85	75
Matematik	75	83	80	92
Svenska	63	74	85	58

Källa: Uppgifter från skolan 2008-01-10 och 2008-05-20

Kommentar och bedömning:

Som framgår av tabell 2 saknas uppgifter om i vilken utsträckning eleverna i Ringarums skola nått målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

Inspektörerna har tagit del av sammanställning (tabell 3) över resultat på de nationella ämnesproven i årskurs 5 i svenska, engelska och matematik för perioden 2005–2008. Sammanställningen är inte könsuppdelad varför någon jämförelse mellan pojkars och flickors resultat inte kan göras. Resultaten varierar över tid. Att endast 58 procent av eleverna uppnått kravnivån på det nationella ämnesprovet i svenska år 2008 i årskurs 5 bedömer Skolinspektionen som otillfredsställande och utgår från att detta särskilt uppmärksammas i skolans kvalitetsarbete. Här noteras att antalet elever i årskurs 5 aktuella år varit få (15–20) varför enstaka elevers resultat på proven relativt starkt påverkar helhetsbilden av skolans samlade resultat på de nationella ämnesproven.

Att utifrån andel elever som bedömts uppnått kravnivån på nationella ämnesprov i tre ämnen dra slutsatser om eleverna överlag på skolan tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål låter sig inte göras.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter**

- 1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, ska lärare bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektor.

I Ringarums skola följer lärarna upp kunskapsresultat i ämnena engelska, matematik och svenska på ett acceptabelt sätt. Någon motsvarande uppföljning av övriga ämnen görs däremot inte. Åtgärder behöver vidtas på skolan så att uppföljning av kunskapsresultat i förhållande till styrdokumentens krav görs i alla ämnen

- 1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.2.3 Lärarna upprättar en framåtsyftande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt grundskoleförordningen, i sin lydelse före den 15 juli 2008, ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Individuella utvecklingsplaner upprättas på skolan. De planer som inspektörerna tagit del av saknar ett framåtsyftande perspektiv och redovisar inte heller tydligt de insatser som behövs för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt. Åtgärder behöver vidtas så att skolan upprättar en plan för varje elev i enlighet med bestämmelserna i grundskoleförordningen. Från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i 7 kap 2 § grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framåtsyftande. Den ska också innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygsliknande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Se vidare Skolverkets allmänna råd 2008 om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

- 1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

- 1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

- 1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.3. Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det finnas en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier

och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas och den ska årligen följas upp och ses över. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller.

Skolans likabehandlingsplan utgår från ett för alla skolor i kommunen gemensamt dokument benämnt Likabehandlingsplan för Valdemarsviks förskolor, fritidshem och skolor som upprättats den 1 augusti 2007 inom kommunens barn- och utbildningsförvaltning. Utöver redovisat dokument har på skolan upprättats "Handlingsplan mot mobbning, kränkande behandling och dåligt uppförande" som anges gälla läsåret 2008/09.

Det saknas i planen åtgärder som grundar sig på en kartläggning av behov utifrån relevanta diskrimineringsgrunder och som ska vidtas under den tid planen omfattar. Av intervjuer framkom att elever inte varit delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen på sätt som förordningen föreskriver. Skolan behöver vidta åtgärder i dessa avseenden. I detta arbete bör beaktas att plankravet från och med den 1 januari 2009 framgår av 14 a kap. 8 § skollagen och 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008: 567).

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

- 3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

- 3.3.1 Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

- 3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt provas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder provas och utvecklas. För detta arbete har rektorn ett särskilt ansvar.

I skolan följer man kontinuerligt upp verksamheten på klass-/årskursnivå och då främst ur ett individperspektiv. Lästester, nationella ämnesprov i årskurs 5, utvecklingssamtal och de individuella utvecklingsplanerna är verktyg som används i uppföljningen och utvärderingen. Kunskapsresultat följs dock endast upp i engelska, matematik och svenska.

Skolan bör utveckla sitt kvalitetsarbete så att det i högre utsträckning än hittills utgår från skolans samlade uppnådda resultat i förhållande till nationella mål. Detta innebär bland annat att alla ämnen ska följas upp och utvärderas. Bedömningar och analyser av skolans måluppfyllelse bör, inom ramen för kvalitetsarbetet, ligga till grund för ställningstaganden som syftar till skolutveckling.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att åtgärder behöver vidtas i skolans kvalitetsarbete i dessa avseenden.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Den ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Enligt aktuell förordning ska kvalitetsredovisningen utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Enligt Skolinspektionens bedömning dokumenteras kunskapsresultat alltför begränsat i skolans kvalitetsredovisning benämnd Verksamhetsrapport 2007. Uppföljning av kunskapsresultat i flera ämnen än svenska, engelska och matematik måste redovisas. Redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse saknas i redovisningen. Av intervjuerna på skolan framkom att elever och vårdnadshavare inte medverkat vid utarbetandet av eller getts möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningarna på sätt som bestämmelserna förutsätter. Sammantaget bedömer därför Skolinspektionen att åtgärder behöver vidtas för att skolans kvalitetsredovisning i alla avseenden ska uppfylla kraven i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.

Datum Ort
2009-01-22 Linköping

Per Lennermark
Ewa Pettersson